

zij aan zij

magazine voor buurtbewoners
BASF Antwerpen | #02-2016

Op bezoek in de
waterzuiveringsinstallatie

Groen naast de deur

Samenwerking tussen Natuurpunt en BASF

Studeren op de werkvloer

Duaal leren van start bij BASF

 BASF
We create chemistry

‘Liever leren op de werkvloer’

Niels Van Leemput uit Putte-Stabroek is één van de pioniersstudenten chemische procestechnieken die voor duaal leren koos.

‘Afgelopen zomer deed ik vakantiewerk bij BASF. Het was geen studentenjob zoals een andere. Ik werd echt betrokken en mocht mee op stap in de installatie. Dat wekte mijn interesse in chemische procestechnieken. Ik koos voor duaal leren, omdat ik liever leer op de werkvloer. Zo kan ik de theorie uit de boeken meteen linken aan de praktijk.’

‘Op een kennismakingsdag sprak ik met verschillende bedrijven. BASF sprong er voor mij uit. Het was het laatste interview van de dag, maar ik ging met een goed gevoel naar huis. Ik mocht starten! Ik zal nu meer dan de helft van het schooljaar doorbrengen op het cyclohexanonbedrijf.’

‘Ik startte het schooljaar zonder veel voorkennis in chemie. Dat maakt het extra uitdagend. Mijn familie, de leerkrachten van PITO Stabroek en mijn klasgenoten steunen me enorm. Na de lesuren maken we samen nog laboverslagen. Mijn vriendin helpt me met het samenvatten van de leerstof.’

‘Mijn vader heeft al 25 jaar ervaring als procesoperator. Ik ken dus heel goed de voor- en nadelen van shiftwerk. Ik heb er lang over nagedacht en ik bekijk het positief: als ik wil sporten of naar de winkel gaan, kan dat op rustige momenten.’

‘De eerste ontmoeting met mijn ploeg en mentor Jan was heel goed. Op korte tijd kreeg ik al een schat aan informatie. Het belang van veiligheid wordt me goed ingepeperd.

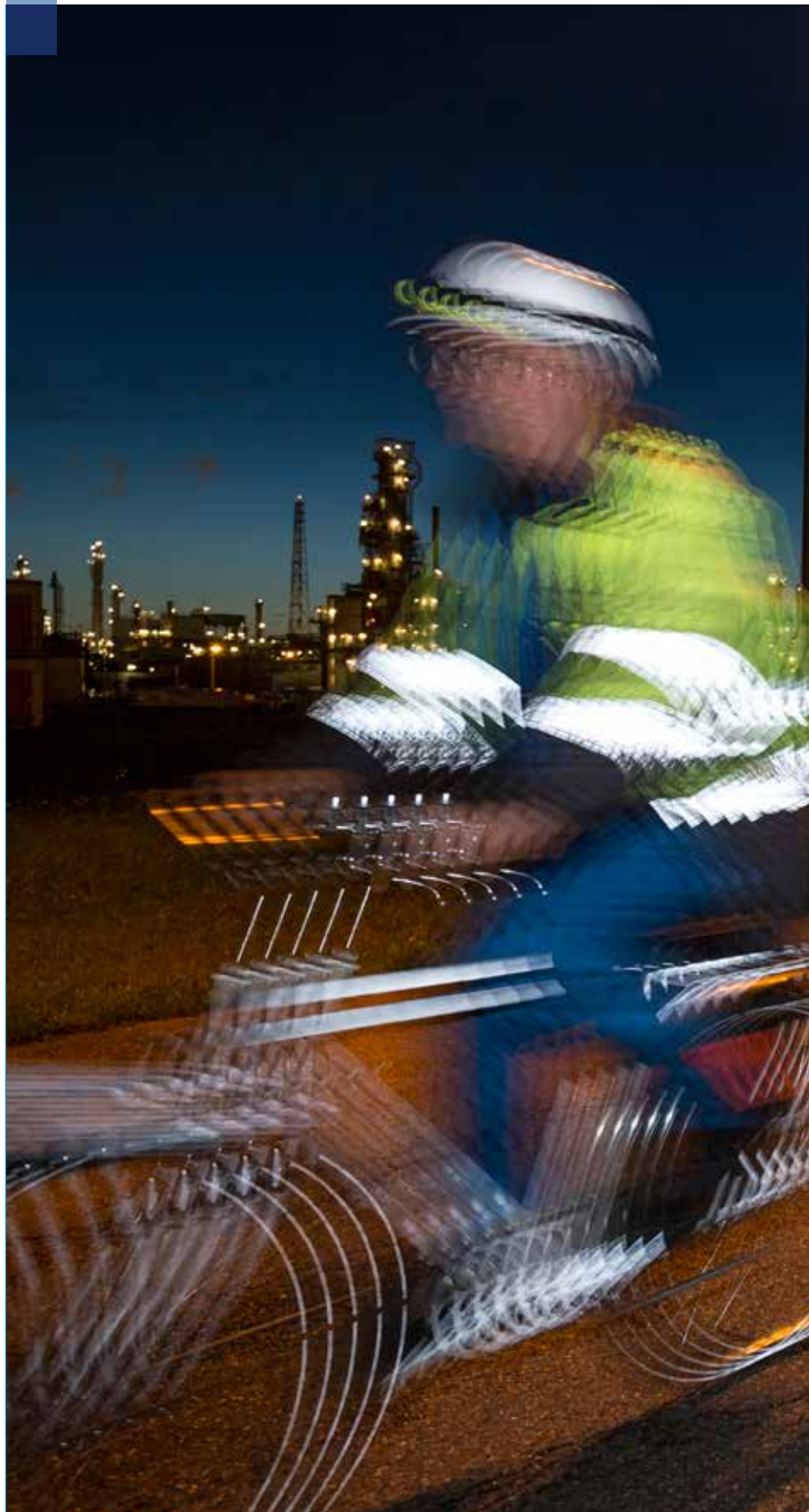
Ik ga er nu alles aan doen om te slagen. Wie weet volgt er wel een job uit ...’

NIELS VAN LEEMPUT

- 20 jaar
- Woont in Putte-Stabroek
- Voetbalt bij SK Nieuw Stabroek
- Student chemische procestechnieken in duaal leren bij PITO Stabroek en BASF

Lees verder over duaal leren op pagina 4.

Bij BASF vallen we graag op

Letterlijk dan. Want onze bedrijfsfietsen en -kledij hebben fluorescerende accenten. Dat is maar een van onze vele initiatieven voor veilig verkeer. Gratis busvervoer, stevige fietshelmen, slipcursussen ... Onze acties voor medewerkers focussen ook op veilig verkeer buiten de site. Dat is nodig, want in tegen-

stelling tot het aantal arbeidsongevallen, zien we het aantal woonwerkongevallen verhoudingsgewijs toenemen. En de gevolgen zijn vaak ernstiger ... Soms ligt de oorzaak bij gebrekkige infrastructuur. Waar nodig kaarten wij bij overheden gevaarlijke verkeerssituaties aan. Maar uiteindelijk draait het ook om het persoonlijk engagement. Onze inspanningen richting medewerkers gaan dus onverminderd verder.

WOUTER DE GEEST,
CEO BASF Antwerpen, sprak op 22 november op de Veiligheidsconferentie 2016 van Provincie Antwerpen.

Een vraag of een melding?

Bel ons 24/7 op 00800 - 227 346 36, volg BASF Antwerpen op Twitter (twitter.com/basf_antwerpen) en Facebook (www.facebook.com/basf.in.belgium) en op www.basf.be/antwerpen

Al doende leren, **al lerend**

Proefproject duaal leren

Leren op school én op de werkvloer: sinds dit schooljaar kan het bij BASF. Maar hoe gaat dat precies in zijn werk? Alles over duaal leren in 7 vragen en antwoorden.

1 WAT IS DUAAL LEREN?

'Duaal leren is een nieuwe onderwijsvorm die leren vanuit de praktijk centraal zet', vertelt Katrien Dingemans van BASF. 'Meer dan de helft van de lestijd brengen de leerlingen op de werkvloer door. Zo kunnen ze de leerstof verwerken en toepassen binnen een hoogtechnologische en realistische werkomgeving én leren ze meteen de juiste arbeidsattitudes.'

'De secundair-na-secundair opleiding chemische procestechnieken is één van de zeven studierichtingen binnen het proefproject duaal leren', weet Thomas Meylaerts van PITO Stabroek. 'De opleiding stoomt jongeren klaar voor een job als procesoperator in de chemische industrie. Onze school biedt de opleiding al vier jaar aan, maar in 2016-2017 voor het eerst duaal.'

2 WAAROM STAPT BASF MEE IN HET PROEFPROJECT?

'Omdat we deze talenten nodig hebben én omdat we sterk geloven in werkpleklernen. Het systeem heeft zich

al bewezen in andere landen, zoals Duitsland en Zwitserland', vertelt Katrien. 'Daar kiest ruim 60% van de leerlingen voor duaal onderwijs. Het overgrote deel vindt snel een job. We ijveren al lang bij de overheid voor onderwijs dat beter de brug slaat met de bedrijfswereld. Mét succes nu. Het creëert natuurlijk vertrouwen dat wij veel ervaring kunnen voorleggen in het samenwerken met scholen en jongeren. Zo bieden we jaarlijks zo'n 160 stageplaatsen aan.'

3 WAAROM NEEMT PITO STABROEK DEEL?

'PITO heeft al een lange traditie in

Op 1 september startte de eerste lichter studenten
dual leren. Vlaams minister van Onderwijs
Hilde Crevits en minister van Werk Philippe Muylers
woonden de persconferentie bij BASF bij.

doen

de opleiding chemie. Ruim 50 jaar geleden was het de eerste niet-land-bouwkundige opleiding die onze school aanbod', vertelt Thomas. 'Logisch, als je weet dat in deze regio ongeveer 20.000 mensen hun boterham verdienen in de chemische industrie. In al onze opleidingen streven we naar een goede aansluiting bij het werkveld. Als bedrijven in deze leervorm geloven, zouden we gek zijn om niet mee te doen.'

4 HOEVEEL LEERLINGEN KOZEN VOOR HET DUALE TRAJEKT?

'Van de 23 leerlingen chemische procestechnieken bij PITO Stabroek, ▶

Thomas Meylaerts (Technisch Directeur bij PITO Stabroek)
en Katrien Dingemans (verantwoordelijke voor Werkpleklernen
en Onderwijsrelaties bij BASF)

Onderwijs, overheid en bedrijfsleven werkten intensief samen en stelden een volwaardige, nieuwe opleiding samen. Dat is uniek in België. 'We geloven niet dat we zo goed hadden kunnen samenwerken als we elkaar nog niet gekend hadden.'

Cijfers

Chemische procestechnieken duaal

- **27 studenten**
- **3 scholen:** Don Bosco Haacht, PITO Stabroek, Sint-Carolus Sint-Niklaas
- **13 bedrijven:** Agfa-Gevaert, BASF Antwerpen, Borealis, Covestro, Eastman Chemical Company, EuroChem Antwerpen, Evonik, Indaver, INEOS, INEOS Styrolution, Monsanto, SVEX (joint venture Indaver en Suez) en Kaneka.

- kozen er acht voor de duale variant', vertelt Thomas. 'Daarvan gaan er twee bij BASF aan de slag', zegt Katrien. 'Daarnaast verwelkomen we ook zeven jongeren van andere scholen. In heel Vlaanderen zijn er 27 pioniersstudenten chemische procestechnieken in duaal leren.'

5 WELKE LEERLINGEN KIEZEN ERVOOR?

'De studenten die voor het duaal leren kiezen, zijn heel leergierig, weten van aanpakken en hebben een stevige dosis zelfdiscipline. Dat is nodig, want ze moeten een groot deel van de leerstof zelfstandig verwerken tijdens de bedrijfsstages. Op het einde van het schooljaar leggen ze overigens hetzelfde examen af als de andere studenten', vertelt Thomas.

Katrien Dingemans

De leerlingen krijgen het niet op een schoteltje. We verwachten dat ze initiatief nemen.

27 studenten chemische procestechnieken kozen voor het duale traject. Zij gaan aan de slag bij 13 bedrijven in heel Vlaanderen.

6 HOE VERLOOPT DE BEGELEIDING OP DE WERKVLOER?

'Alle leerlingen krijgen een mentor toegewezen', zegt Katrien. 'Dat is een collega met verschillende jaren ervaring op de teller én met het talent om zijn kennis over te dragen. Hij helpt de student om de leerstof uit de boeken te vertalen naar de praktijk. Maar let op: de leerlingen krijgen het niet op een schoteltje. We verwachten dat ze initiatief nemen en gemotiveerd uit de hoek komen.'

7 WAT ZIJN JULLIE VERWACHTINGEN VOOR HET KOMENDE SCHOOLJAAR?

'Met duaal leren willen we minstens een even kwaliteitsvol traject aanbieden als de traditionele opleiding chemische procestechnieken', vertelt Thomas. 'Meer nog: we geloven dat deze jongeren nog beter de link

tussen theorie en praktijk leggen en dus nóg interessantere talenten zijn op de arbeidsmarkt.'

'Waar we nu al zeker van zijn, is dat we de juiste jongeren hebben kunnen aantrekken: jongeren met een goede theoretische voorkennis, een stevige maturiteit en grote leergierigheid', knoopt Katrien aan. 'Na iedere stageperiode evalueren we de samenwerking met alle partijen en sturen we bij waar nodig. In januari leggen we de eerste resultaten voor aan minister van Onderwijs Hilde Crevits. Ik heb er alle vertrouwen in.'

'En reken maar dat ze benieuwd zijn naar onze ervaringen. Op 1 september kregen we al telefoon van haar kabinet: "Hoe loopt het bij jullie?" Op dat moment zaten onze leerlingen nog op de persconferentie bij BASF', glimlacht Thomas.

De waterzuiveringsinstallatie van BASF is een wereld apart. George Brands en Peter Blommerde van het energiebedrijf zijn er al sinds de opstart in 1980 bij.

Miljarden onzichtbare medewerkers

Een duik in de waterzuiveringsinstallatie van BASF

Het water in onze productie-installaties hergebruiken we zo veel mogelijk. Maar als het verontreinigd raakt, verlaat het de site niet zonder eerst te zijn gezuiverd in onze biologische waterzuiveringsinstallatie.

Miljarden beestjes doen daar het werk. Zij beschouwen de stoffen in het afvalwater als een lekkere traktatie. Ze zetten ze om in koolstofdioxide, water en eigen lichaamsgewicht – allen natuurlijke stoffen. De kunst van biologische waterzuivering bestaat er in om het voor deze micro-organismen zo aangenaam mogelijk te maken: een uitgebalanceerd dieet, een aangename omgevingstemperatuur, voldoende beweging en zuurstof ... Hun leefklimaat in de waterzuivering

wordt voortdurend gemonitord via meetapparatuur en labo-onderzoek.

Iedere waterdruppel reist zo'n 30 uur in de waterzuivering rond voor hij in de Schelde vloeit. Soms gebeurt het dat minder goed verteerbare stoffen in de waterzuivering terechtkomen. In het slechtste geval leggen de beestjes er het bijtje bij neer. Om dan het aandeel levende bacteriën snel te kunnen opdrijven, wordt een leegstaand bekken als 'kweekvijver' gebruikt. Zo hebben we altijd 'reservetroepen' bij de hand.

Die zijn al van pas gekomen, bijvoorbeeld bij het treinongeval met chemieproducten in Wetteren (2013). Toen werden onze reservetroepen naar daar gebracht om het lokale waterzuiveringssysteem operationeel te houden.

Onze waterzuiveringsbekkens hebben een gezamenlijke inhoud van 44 miljoen liter. Dat komt overeen met 4.400 grote regenwaterputten (zoals je er misschien zelf eentje in je tuin hebt). De verwerkingscapaciteit wordt vaak uitgedrukt in inwoners-equivalent: dit is de hoeveelheid afvalwater die 1 persoon per dag produceert. Onze waterzuivering kan het afvalwater verwerken van zo'n 460.000 inwoners, zeg maar bijna het aantal inwoners van een stad zoals Antwerpen.

BASF zoekt m/v met talent

Bij BASF in Antwerpen werken ongeveer
3.100 mensen. Per jaar nemen we meer
dan 100 nieuwe medewerkers aan.

Het vereiste diploma? Daar is geen eenduidig
antwoord op. We werven zowel mensen aan
met een technische of wetenschappelijke ach-
tergrond, als andere profielen. Wat dacht je van
communicatiemedewerkers, juristen, logistieke
medewerkers ... Bovendien moet je je diploma
nog niet op zak hebben. Jaarlijks bieden we
ongeveer 160 stageplaatsen aan. Veel studenten
komen na hun stage vast in dienst.

Business Analyst Utilities

Kent de vrije energiemarkt voor jou geen
geheimen? Dan ben jij misschien de burgerlijk
ingenieur die we zoeken. In deze functie ben
je verantwoordelijk voor de business- en da-
ta-analyse m.b.t. voorzienings- en inkoopcon-
cepten. Je houdt rekening met diverse scena-
rio's en optimaliseert de inkoop van energie.
Jouw analyses vormen de basis voor infrastruc-
tuurinvesteringen die besproken worden met
de functionele en operationele afdelingen.

Technisch trainee

Enthousiast, recent afgestudeerd en in bezit
van een bachelor in een technische richting
met focus op elektromechanica of elektrotech-
niek? Heeft automatisatie of mechanica geen
geheimen meer voor jou? Als technisch trainee
zal je de eerste 10 maanden via een rotatie-
systeem verschillende installaties en mensen
leren kennen, om later op een vaste arbeids-
plaats te komen.

INFO

Interesse? Neem zeker een kijkje
op www.basf.com/jobs

Natuurpunt en BASF Antwerpen zijn 'buren',
want naast de site ligt het Groot Buitenschoor.
Dat 215 hectare grote natuurgebied wordt
beheerd door Natuurpunt Antwerpen Noord.
Sinds 2005 is BASF peter van het gebied.

Natuurgebied naast de deur

'Niet bekend, **wel**

Het Groot Buitenschoor is misschien
niet zo bekend, maar het is wel een
natuurgebied met unieke flora en
fauna', vertelt Willy Ibens, voorzitter
van Natuurpunt Antwerpen Noord. 'Het is
een brakwater getijdengebied vol schorren
en slikken. Op de slikken, die twee keer per
dag overstromen, zijn geen planten te zien.
Toch wemelt het er van de kreeftjes en andere
diertjes, een feestmaal voor tal van vogels.

Schorren overstromen enkel bij
springtij. Daar groeien riet en
zeldzamere plantensoorten
zoals zeeaster, schorrekruid en
melkkruid.' Het hele buiten-
schoor is een trekpleister
voor verschillende

De voorbije drie jaar hielpen ruim 100 BASF- vrijwilligers mee

Willy Ibens

charmant!’

vogelsoorten. ‘En heel af en toe kan je in het buitenschoor een zeehond spotten’, voegt Willy trots toe.

NATUURBEHEER

Wat doet Natuurpunt precies in het Groot Buitenschoor? ‘Heel wat’, lacht Willy. ‘Door slim maaierwerk en grazende schapen krijgt een brede waaier aan vegetatie een kans om te groeien. We werken ook samen met de overheid en onderzoeksinstanties, bijvoorbeeld door vogels te tellen of slijb te onderzoeken.’ Het ruime publiek informeren is ook een stokpaardje. ‘We willen iedereen laten meegenieten van de natuur in het havengebied. We organiseren begeleide wandelingen en informeren zowel leken als

kenners over de veelzijdige natuurpracht van de Scheldeschorren.’

BASF ALS PETER

Omdat BASF Antwerpen duurzame banden met de omgeving hoog in het vaandel draagt, is het bedrijf al sinds 2005 peter van het Groot Buitenschoor. ‘Met de financiële steun van BASF kunnen we bijvoorbeeld brochures maken en materiaal aankopen. BASF hielp ook met de bouw van een vogelkijkhut. Zo kan iedereen zelfs bij weer en wind toch vogels spotten. Onze georganiseerde wandelingen vertrekken vanuit een lokaal in het e-paviljoen van BASF Antwerpen. Daar beschikken we over een ruimte met tentoonstellingsmateriaal.’

VRIJWILLIGERS

Een natuurgebied beheren kan niet zonder vrijwilligers. Natuurpunt Antwerpen Noord telt er maar liefst 200. Een vaste kern van 20 man beheert intensief de Scheldeschorren. Regelmatig steken ook BASF-medewerkers vrijwillig de handen uit de mouwen. ‘Ze ruimen meestal het zwerfvuil op. Dat spoelt hier geregeld aan’, vertelt Willy. De voorbije drie jaar hielpen meer dan 100 BASF-vrijwilligers mee.

INFO

Benieuwd? Trek je laarzen aan en ontdek het buitenschoor via een begeleide wandeling van Natuurpunt. Alle info: www.scheldeschorren.be.

Leert BASF Antwerpen uit incidenten zoals dat in Ludwigshafen?

Op 17 oktober gebeurde een ernstig incident op de site van BASF in Ludwigshafen. Bij onderhoudswerken aan een pijpleiding kwam het tot een explosie met brand. 4 personen, waaronder 3 medewerkers van de bedrijfsbrandweer, kwamen om het leven. Anderen raakten gewond.

‘BASF is heel diep geraakt door het ongeval. Onze gedachten zijn in de eerste plaats bij de slachtoffers, hun familie en hun naasten’, zegt Wouter De Geest, CEO van BASF Antwerpen. ‘Ook in Antwerpen kwam het nieuws bijzonder hard aan. Alle collega’s weten welke inspanningen er binnen deze onderneming gebeuren om incidenten te vermijden. Toch gebeurt dan het ergst denkbare ...’

‘Veiligheid is en blijft onze topprioriteit. Zowel bij de bouw van nieuwe productie-installaties als bij het bedienen van bestaande fabrieken, krijgt veiligheid voorrang. We investeren onophoudelijk in veiligheid. Dat gaat om technische maatregelen, inspecties, opleidingen, informatiecampagnes en veel meer. In vergelijking met het industrie gemiddelde ligt het aantal arbeidsongevallen bij BASF Antwerpen dan ook een stuk lager’, vertelt Wouter De

Geest. ‘Helaas kunnen we incidenten nooit helemaal uitsluiten. Als er toch iets gebeurt, zal BASF er alles aan doen om de

impact op de omgeving zo laag mogelijk te houden. Onze bedrijfsbrandweer is heel snel ter plaatse en beschikt over goed opgeleide mensen en geavanceerd materiaal. Er zal ook op geen enkel moment gearzeld worden om de overheid te betrekken of versterking van externe hulpdiensten te vragen.’

Het onderzoek naar de precieze omstandigheden van het incident in Ludwigshafen is nog niet afgerond. De eerste conclusies wijzen erop dat tijdens onderhoudswerken aan een leiding, die voor de werken productvrij was gemaakt, een lek ontstond door slijpwerken aan een verkeerde leiding, die geen deel uitmaakte van de onderhoudswerkzaamheden. Het lekkende product vatte naar alle waarschijnlijkheid vuur door vonken van een slijpschijf, waarop een explosie volgde.’ De uiteindelijke analyse en de geleerde lessen zullen wereldwijd gedeeld worden. In ieder geval wordt de waakzaamheid bij gelijkaardige werkzaamheden alvast nóg verscherpt. Wij staan op de eerste rij om hieruit te leren. Enkel zo kunnen we dit type incidenten in de toekomst vermijden.’

‘In Ludwigshafen gebeurde op 17 oktober het ergst denkbare ... BASF Antwerpen staat op de eerste rij om uit het incident te leren. Veiligheid is en blijft onze topprioriteit.’

WOUTER DE GEEST,
CEO BASF Antwerpen

Op bezoek bij butadieen

In juni bezochten de leden van het burenoverleg de nieuwste installatie van BASF, de extractie-installatie voor butadieen. Bedrijfsleider Jan legde het gezelschap uit hoe hier butadieen gewonnen wordt uit een productstroom van een naburige installatie, de steamcracker. Een mooi voorbeeld van het ‘productieverbund’.

Graag gedaan!

Tijdens de Roefeldag kunnen kinderen een handje toesteken bij tal van winkels, instellingen en verenigingen: de politie, het containerpark, de fanfare ... Naar jaarlijkse traditie zorgde BASF dat de kindjes van de Roefeldag in Berendrecht en Zandvliet veilig van A naar B werden gebracht. Als bedankje kregen we deze leuke foto toegestuurd.

Laureaat voor duurzaamheidsaward

De Port of Antwerp Sustainability Award wordt uitgereikt aan een bedrijf dat duurzame toegevoegde waarde creëert. BASF was een van de 4 laureaten met het maatschappelijke project 'Boost ambition to a social future'. Samen met SD Worx, Karel de Grote Hogeschool en het Antwerpse stadsbestuur proberen we via verschillende initiatieven de stap naar het hoger onderwijs voor zogenaamde 'pioniersstudenten' te verkleinen. Dat zijn studenten die als eerste binnen hun familie verder studeren.

Buurgemeenten op de koffie

In oktober ontvingen we 15 vertegenwoordigers uit district Berendrecht-Zandvliet-Lillo, gemeente Woensdrecht (NL), gemeente Stabroek en gemeente Kapellen voor een kop koffie en een babbel. We brachten elkaar op de hoogte over de jongste ontwikkelingen, elk op ons terrein.

Frans De Schutter zwaait af als lid burenoverleg

Als rasechte en fiere poldernaar, heeft Frans de transformatie van een landbouwgebied naar een bloeiende industriële regio van dichtbij kunnen volgen. In het burenoverleg nam hij nooit een blad voor de mond, maar stelde hij zich steeds diplomatisch en respectvol op. Hij geeft nu de fakkel over aan de jongere generatie. Uit dankbaarheid voor zijn engagement benoemde CEO Wouter De Geest hem tot erelid. Bedankt, Frans!

INFO

Benieuwd wie uit jouw buurt deelneemt aan het burenoverleg? Neem een kijkje op www.basf.be/buren.

Beter beton dankzij **BASF**

De skyline van Antwerpen is een icoon rijker. Een architecturale parel om trots op te zijn. En trots zijn wij zeker, want in het gebouw vind je heel wat producten van BASF terug. Voor de renovatie van het oude gedeelte gebruikten de bouwvakkers onze reparatiemortels. Aan het beton voor de nieuwe constructie werden onze

hulpstoffen toegevoegd om de verwerkbaarheid, sterkte en levensduur te verhogen. En binnenin werken en wandelen mensen op een trendy polyurethaan gietvloer van BASF, goed voor 3.000 m².

INFO

Wil je graag een kijkje nemen in het Havenhuis?
Boek een rondleiding via www.visitantwerpen.be.

 BASF
We create chemistry